

Het houden van een spreekbeurt

Versie 2.0

Nicolaas RK Basisschool

Inhoudsopgave

1. Waar ga ik het over hebben?	3
2. Wat kan je laten zien?	3
3. Hoe maak je een hulpschema?	4
4. Hoe bereid je je voor?	4
5. Hoe zorg je voor een goede presentatie?	5
6. De indeling van je spreekbeurt	6

1. Waar ga ik het over hebben?

Bij ons op school houd je vaak je vaak je spreekbeurt over hetzelfde onderwerp als je werkstuk. Je werkstuk vormt dan ook de basis van je spreekbeurt.

2. Wat kan je laten zien?

Zorg voor genoeg afwisseling in je spreekbeurt. Je moet niet de hele tijd aan het praten zijn. Wissel het praten daarom onder andere af door dingen te laten zien. Zo blijft het publiek geïnteresseerd.

Bovendien: als je iets voor je ziet, is het vaak duidelijker. Ook onthoud je het vaak een stuk beter dan als je het alleen maar hoort.

a. Een PowerPointpresentatie (of Prezi o.i.d.)

Let erop dat je er niet te veel tekst in je PP zet. Dan ga je al snel voorlezen. Het is de bedoeling dat je de steekwoorden op de PowerPoint gebruikt om je verhaal te vertellen.

Wat kan je wel er in schrijven:

- Belangrijke woorden
- Moeilijke woorden
- Volgorde van bepaalde stappen (bijvoorbeeld: de stappen van hoe je drop maakt)
- Een schema van bepaalde stappen, zoals je hiernaast ziet.

Daarnaast voeg je ter verduidelijking afbeeldingen toe (zie "b. afbeeldingen").

b. Afbeeldingen (plaatjes)

Zorg voor veel duidelijke afbeeldingen. Zoek ze óf op internet óf in boeken.

- De afbeeldingen moeten scherp, groot en duidelijk genoeg zijn.
- Ze moeten iets kunnen uitleggen of iets duidelijk kunnen maken.
- Als je afbeeldingen laat zien, zorg dan wel dat het de juiste zijn. Op internet vind je een heleboel afbeeldingen die vaak niet echt bij je onderwerp horen.
Vb. Als je op www.google.nl (afbeeldingen) het woord 'reservaat' intypt omdat je een afbeelding wilt laten zien van een indianenreservaat in Amerika, kan je ook een afbeelding van een wildreservaat in Afrika krijgen met olifanten en giraffen.
- Afbeeldingen in boeken kan je snel terugvinden als je er van die gele zelfklevende memostickertjes op de pagina plakt met de naam van het plaatje erop geschreven.
Tip: Als je het plaatje hebt laten zien, kan je het memoblaadje weg halen. Zo blijven er steeds minder blaadjes over en wordt het steeds makkelijker opzoeken.
- Als je een afbeelding op je PP hebt staan, ga dan bij het bord staan, wijs dingen aan op de afbeelding en vertel er écht bij (dit voorkomt ook dat je een stuk tekst gaat opdreunen).

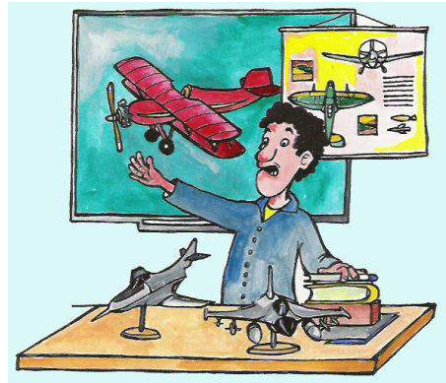
c. Atlas

Als je iets vertelt over een ander land of gebied ergens op aarde, laat dat dan zien op een (wereld-) kaart. Misschien hangt er wel één in je klas. Is dit niet het geval, dan kun je een kaart in je PP zetten of gebruik maken van een atlas. Doe dit niet alleen als je héle spreekbeurt over een land gaat, maar ook als je een land alleen even kort noemt (behalve bij bekende landen, zoals België of Duitsland).

d. Materialen

Het leukste is om eigen materialen mee te nemen. Soms kan je de materialen ook lenen bij andere mensen. Soms moet je je stoute schoenen aantrekken en bijvoorbeeld naar het ziekenhuis of de dierenarts gaan om te vragen of je iets mag lenen voor je spreekbeurt. Nee heb je, ja kan je krijgen!

- Zorg dat je de materialen netjes op de tafel uitstalt. Zo ziet het er aantrekkelijk uit voor het publiek.
- Heel belangrijk is dat je je spullen tijdens de spreekbeurt laat zien, niet op het eind.
- Probeer de spullen goed en duidelijk te laten zien en er ook iets over te vertellen.
- Probeer zo min mogelijk spullen door te geven tijdens je spreekbeurt. Alleen als het echt nodig is. Het leidt alleen maar af. Kinderen luisteren niet meer goed naar jou, want ze kijken naar iets anders.

e. Filmpje

Een filmpje vertelt soms meer dan 1000 woorden of plaatjes. Gebruik teleblik, schoolTV beeldbank, klokhuis of Youtube.

- Als je een filmpje laat zien, vertel dan eerst even kort wat de kinderen gaan zien en waar het filmpje over gaat. Gewoon in een paar zinnen.
- Zorg dat je filmpje niet te lang is en dat het echt over je onderwerp gaat.
- Let er bij Youtube op dat het een goed filmpje is. Soms kun je ook een buitenlands filmpje gebruiken. Zorg er dan voor dat je het geluid uit zet en dat je er zelf iets bij vertelt.

f. Proefjes of iets voordoen

Heel leuk is dat je iets voordoet. Leg het uit door het te laten zien. Je kan heel lastig uitleggen hoe je een tennisbal serveert, maar je kan het ook laten zien. Als je het hebt over een natuurkundig onderwerp, zoals magneten, kan je ook een proefje doen. De betrokkenheid van het publiek zal dan veel hoger worden. Bovendien ga jij vaak meer vertellen en niet uit je hoofd iets opdreunen.

3. Hoe maak je een hulpschema?

Zorg ervoor dat je tijdens de spreekbeurt vertélt! Niet alles opdreunen en zeker niet alles voorlezen. Maak gebruik van de steekwoorden op de PP of maak een hulpschema. In je hulpschema zet je de hoofdstukjes en de belangrijkste woorden en/of zinnen. Zo, dat als je het even niet meer weet, je even op je schema kan kijken. Let daarbij op de volgende punten:

- Werk met korte zinnen en belangrijke woorden; geen hele verhalen!
- Als je een PP maakt, kan je erbij zetten wanneer je de volgende dia moet laten zien. Ook kun je een rode stip in je schema zetten, als je een plaatje moet laten zien. Zo vergeet je dit niet.
- Zorg dat je schema niet langer is dan twee bladzijden.

4. Hoe bereid je je voor?

- a. BEGIN RUIM OP TIJD! Niet uitstellen tot een week van tevoren!
- b. Lees je werkstuk een paar keer heel goed door.
- c. Controleer of je van alle woorden de betekenis, uitspraak etc. kent. Snap je alles wel en kan je het makkelijk in je eigen woorden uitleggen?
- d. Weet van steden en landen waar je ze kan aanwijzen op een kaart.
- e. Maak een hulpschema en/of PP met steekwoorden.

- f. Probeer het eerste hoofdstuk in je eigen woorden te vertellen. Kijk of je niets overslaat en pas indien nodig je hulpschema aan. NB: Het hoeft nog niet uit je hoofd; je mag gewoon op je schema kijken!
- g. Bedenk daarna ook goed wanneer je welke plaatjes, dia's of andere materialen wilt laten zien bij dat hoofdstuk. Geef duidelijk aan op je hulpschema wanneer je iets wilt laten zien. Gebruik daar een vast teken voor, bijv. een rode stip.
- h. Heb je hoofdstuk 1 doorgelopen mét hulpschema? Prima! Probeer het nu eens zonder hulpschema. En met plaatjes, materialen, etc.
NB: Let er goed op dat je vertélt. Je hoeft niet woord voor woord de tekst te volgen van je werkstuk.
- i. Hoofdstuk 1 klaar? Dan hoofdstuk 2 op dezelfde manier. En zo verder.
- j. Na een paar hoofdstukken ga je vanaf het begin beginnen en doe je een paar hoofdstukken achter elkaar. Zo bouw je het steeds verder uit.
- k. Als je het denkt te weten, probeer het dan uit voor bijv. je ouders. Probeer dat meteen met alle plaatjes en materialen. Kijk wat er goed gaat en waar je beter op moet letten. Laat je ouders tips geven.

5. Hoe zorg je voor een goede presentatie?

a. Stem

- Probeer op een levendige en vrolijke manier te vertellen.
- Praat niet te snel of te langzaam. Tip: Als je zelf het idee hebt dat je te langzaam en iets te overdreven praat, is het voor de luisteraars
- Praat niet te zacht of te hard
- Praat duidelijk en goed gearticuleerd, niet binnensmonds.
- Sommige kinderen gaan aan het eind van een zin onduidelijker praten; ze slikken de laatste woorden in. Let daar goed op.
- Praat niet met je rug naar de klas toe als je bijv. iets op het bord laat zien.

b. Lichaamshouding

- Kijk goed de klas rond en probeer iedereen goed aan te kijken als je vertelt. Als je het lastig vindt, kijk dan net iets boven de kinderen.
- Zorg er voor dat je een enthousiaste uitstraling hebt. Als je zelf enthousiast bent, zullen de kinderen dat ook zijn /worden en dus beter luisteren.
- Wil je zitten? Ga lekker zitten! Wil je staan? Blijf dan maar lekker staan! Je moet jezelf prettig voelen. Soms helpt het om iets in je handen te hebben, zoals een pen waarmee je een beetje kan frunniken. Zelfs nieuwslezers hebben dat wel eens.
- Als je staat, sta dan stevig op je voeten! Niet met je handen langs je lijf blijven hangen.
- Gebruik je handen tijdens het praten. Zo kan je iets duidelijker maken. Wijs dingen aan op het bord, of maak bepaalde gebaren om iets duidelijker te maken.

c. Afwisseling

Zorg dat je spreekbeurt afwisselend is. Wissel praten af met een filmpje, met wat plaatjes, met iets voordoen. Wissel ook je houding af. Ga eens bij het bord staan om iets aan te wijzen, ga weer eens achter de tafel staan, etc. Maak eens een grapje tussendoor. Of begin met een grapje aan het begin van je spreekbeurt. Dan breek je het ijs een beetje.

6. De indeling van je spreekbeurt

a. Inleiding

Begin je spreekbeurt om te vertellen waar je het over gaat houden en waarom je dat onderwerp hebt gekozen.

b. Inhoudsopgave

Vertel waar je het allemaal over wilt gaan hebben. Laat de hoofdstukjes in een logische volgorde aan bod komen.

c. Kern

Daarna komen alle hoofdstukjes.

d. Afsluiting

Zorg voor een echt einde aan je spreekbeurt. Soms lijkt iemand midden in een spreekbeurt te zijn en dan zegt hij opeens: 'Dit was mijn spreekbeurt! Soms kan je iets uitdelen achteraf; een leuk aandenken.

e. Vragen van de kinderen

Aan het eind mogen de kinderen vragen stellen. Wees voorbereid door alvast te bedenken wat voor soort vragen er zouden kunnen komen. Dan hoef je niet zo lang na te denken op het antwoord. Weet je het antwoord niet? Geeft niets. Zeg gewoon dat je het antwoord niet weet of zeg dat je het antwoord even zal opzoeken. Jij kan ook niet alles weten tenslotte.

f. Op- of aanmerkingen (tips en tops)

De kinderen mogen aan het eind ook iets zeggen wat ze goed vonden of wat ze minder goed vonden aan je spreekbeurt. Let goed op, want daar zitten hele handige tips bij voor een volgende spreekbeurt. Deze tips en opmerkingen zijn vaak nog belangrijker dan je beoordeling.